

Сдружение "Ларго" издаде три доклада и сборник с лични женски ромски истории и преживявания

1 септември 2022

В изпълнение на Дейност 3 „Проучвания“ Сдружение "Ларго" преведе от английски език и издаде два доклада с автор Сдружение „KUN Център за равенство и многообразие“, Норвегия (партньор по проект „Имам една мечта“) – „Ромите в ЕС и Норвегия: предизвикателства и най-ефективни практики за овластяване“, с автори Хелене Рьод и Кирил Гурвич, доклад „Ромките в Норвегия: Антициганизъм, неравенство между половете и овластяване“, а така също и доклад „Защо мечтите отлитат на юг“, с автор Венелин Стойчев – експерт овластяване и проучвания към Сдружение „Ларго“.

Докладът „Защо мечтите отлитат на юг?“ е резултат от организирането и провеждането на 24 дълбочинни интервюта и 6 фокус-групови дискусии в градовете Кюстендил, Дупница, София, Радомир и др. Във всяка от дискусиите участваха по 8-12 младежи, жени и мъже на възраст над 14 г. Част от целите на доклада беше да се направи момента картина на проблемите, мечтите и надеждите на ромските семейства, кризите в тях, традиционни общности, училища, личните и междуличностните отношения, общностният живот в три ромски квартала – в Кюстендил, Радомир и Дупница, както и на мечтите за лична реализация на младите роми. Основните находки и констатации в доклада са за липсата на гарантиран достъп до качествено здравеопазване, образование, социални грижи, сигурност и механизми за вертикална социална мобилност, и наличието на спъващи развитието кръвни и лични обвързаности в традиционните общности. Освен това липсват развити системи за сигурност и социално подпомагане, както и присъствието на образователните и интеграционните институции. Липсва и свободата на икономическата активност, географската и социалната мобилност, достъп до различни гледни точки, културни практики и нормативни системи в страната. Най-успешните рожби на ромската общност напускат общността, а остават най-зависимите – т.е налице е негативна селекция в общността: най-перспективните напускат, за да останат най-уязвимите.

В Норвегия норвежките роми са една от най-малобройните, но и една от най-малко харесваните малцинствени групи – те са подложени на най-голяма стигматизация и дискриминация в страната. В исторически план норвежките роми са били сериозно дискриминирани от норвежкото правителство, като те все още са подложени на дискриминация от страна на публичните институции и обществеността. Ромските жени там се сблъскват с дискриминация по полов признак и неравенство в ромската общност, като описват дискриминация, извършвана от държавата, обществото и други роми; в обществени пространства, магазини за търговия на дребно, в системите на образованието, здравеопазването, имотния и трудовия пазар, обществени институции и у дома. Много роми са загубили доверие в правоприлагащите органи поради лош опит

със стереотипи и фалшиви обвинения и бездействие при разследването на престъпления срещу ромите. Като потенциален източник на овластяване ромите в Норвегия посочват международните ромски мрежи, образованието, заетостта и познанията за закона, трудовата заетост. Като препоръка беше изведено, че представителите на държавната администрация и гражданите трябва да се съсредоточат върху инициативи, които насърчават овластяването чрез образование, заетост и познанията за закона. От особена полезност би било да се осигури обучение и работни места в сфери, които са от интерес за ромките и в които би им било удобно да работят. Препоръките на норвежките партньори за подобряване на положението на ромската жена в Норвегия са в три посоки: 1/ норвежкото правителство да изготви конкретен и ефективен план за действие срещу антициганизма и оформянето на решения в сътрудничество с ромската общност, като е важно в този процес да бъдат чути различните групи в ромската общност, и по-специално гласовете на норвежките ромките поради знанията и опита им; 2 / повишаване на осведомеността на публичните институции и на обществеността относно ромските проблеми, например чрез включване на повече история на ромите в учебната програма в основните и средните училища; 3/ мерки, насочени към осигуряване на достъп до работни места за ромки.

Своята премиера чака и „Шарена меланхолия“ – сборник с лични женски ромски истории и преживявания, както и опитът на жени ромки в съвременното общество, с автор Венелин Стойчев, с невероятни истории, разказани ни от респондентите от бте фокус-групи и от дълбочинните интервюта, проведени през лятото на 2022 г.

Предстои разпространението на докладите и сборника сред целевата група по проекта, както и сред заинтересовани страни и широката общественост.

Основната цел на проект „Имам една мечта“ е да апробира, приложи и разпространи нови иновативни методи за овластяване на ромски жени и девойки чрез обучения за развитие на личностни умения и директно застъпничество. Задачите на проекта са: а) да допринесе за изграждането на благоприятна среда, която да зачита ромската жена като личност и б) да развие ресурсите на ромските жени да се отстояват като субекти, които могат да се борят за правата, интересите и мечтите си. Участниците ще преминат през серия от обучения за личностни умения, които ще имат възможност да приложат и на практика.